

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi

Sayı | Volume | سان 2024/24

Uluslararası
Uygur Araştırmaları Dergisi
International Journal of Uyghur Studies
خەلقارا ئۇيغۇر تەتقىقاتى ژۇرنىلى

Uygur Araştırmaları Dergisi, Uygurlarla ilgili çalışmaların yayınlandığı uluslararası standartlarda, hakemli bir dergidir. Yılda iki kez yayımlanır. Uygur Araştırmaları Dergisi'ne gönderilen yazılar, önce yayın kurulunca dergi yazım ilkelerine uygunluk açısından incelenir ve uygun bulunanlar, değerlendirilmek üzere o alandaki çalışmaları ile tanınmış en az iki hakeme gönderilir. Hakemlerin isimleri gizli tutulur ve raporlar beş yıl süre ile saklanır. Yayınlanan yazıların dil, bilim ve hukuki açıdan bütün sorumluluğu yazarlarına, yayın hakları www.uyguraraştırmalari.com ve www.uyghurstudies.com'a aittir. Yayın Kurulu dergiye gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamamakta serbesttir. Gönderilen yazılar iade edilmez.

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi yılda 2 kez yayımlanan, uluslararası nitelikte, bilimsel ve hakemli bir dergidir.

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi, *Arastirmax*, *ERIHPLUS*, *ASOS*, *DOAJ*, *Index Copernicus*, *InfoBase Index*, *MIAR*, *Sparch Indexing*, *MLA*, *I2OR*, *Türk Eğitim İndeksi*, *IdealOnline*, *SOBIAD*, *WorldCat*, *UR* gibi uluslararası veritabanları ve indeksler tarafından taranmaktadır.

ISSN: 2458-827X

İletişim:

Prof. Dr. Adem ÖGER

Adres:

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi,

Fen-Edebiyat Fakültesi

Türk Halk Bilimi Bölümü, Merkez/Nevşehir, Türkiye

E-Posta:

uyguraraştırmalari@gmail.com

Uluslararası
Uygur Araştırmaları Dergisi
International Journal of Uyghur Studies
خەلقارا ئۇيغۇر تەتقىقاتى ژۇرنىلى

DERGİ HAKKINDA

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi yılda 2 kez yayımlanan, uluslararası nitelikte, bilimsel, hakemli bir dergidir.

Uyguristik, Türkolojinin önemli kollarından biridir. Bugün Uyguristikle ilgili çalışmalar Türkiye, Çin, Rusya, Kazakistan, İsveç, Almanya, ABD ve Japonya başta olmak üzere farklı coğrafyalarda sürdürülmektedir.

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi, Uyguristikle ilgili çeşitli ülkelerde ve farklı disiplinlerde yapılan bilimsel araştırmaları yayınlamayı, bu çalışmalarını uluslararası düzeyde erişilebilir hale getirerek bu konudaki bilgi akışını sağlamayı ve bu suretle Türkolojinin gelişimine katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Uygur Özerk Bölgesi, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan gibi farklı coğrafyalarda yaşayan Uygurlar ile ilgili her türlü çalışmanın da yer aldığı bu dergi, Türkoloji alanında bir literatür oluşturmayı amaçlamaktadır.

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi, Uygurların yanı sıra diğer Türk boyları (Kazak, Kırgız, Özbek vb.) ile ilgili dil, edebiyat, folklor, tarih, sanat, kültür, ekonomi gibi konularda bilimsel makaleler, derlemeler, kitap tanıtım yazıları ve aktarmalar da yayımlayan hakemli elektronik bir dergidir. Yılda iki sayı olmak üzere 6 ayda bir yayımlanan bu dergide Türkoloji'nin genel konularıyla ilgili yazılara da yer verilebilir.

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi'ne gönderilen yazılar, önce Yayın Kurulunca dergi yazım ilkelerine uygunluk açısından incelenir ve uygun bulunanlar, değerlendirilmek üzere o alanda çalışmaları bulunan en az iki hakeme gönderilir. Hakemlerin isimleri gizli tutulur ve raporlar beş yıl süre ile saklanır. Yayımlanan yazıların dil, bilim ve hukuk açısından bütün sorumluluğu yazarlarına, yayın hakları www.uygurarastirmalari.com'a aittir. Yayın Kurulu dergiye gönderilen yazıları yayımlayıp yayımlamamakta serbesttir. Gönderilen yazılar iade edilmez.

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi, kaliteli ve disiplinli yayıncılık anlayışı ile akademik camiada, Uygurlarla ilgili çalışmalar esas olmak üzere Türkoloji ile ilgili her türlü bilimsel çalışmanın yer aldığı önde gelen yayınlardan biri olma amacı taşımaktadır.

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi Arastirmax, ERIHPLUS, ASOS, DOAJ, Index Copernicus, InfoBase Index, MIAR, Sparch Indexing, MLA, I2OR, Türk Eğitim İndeksi, IdealOnline, SOBIAD, WorldCat, UR gibi uluslararası veritabanları ve indeksler tarafından taranmaktadır.

İmtiyaz Sahibi

Prof. Dr. Alimcan İNAYET (Ege Üniversitesi)
alim1962@hotmail.com

Editör

Prof. Dr. Adem ÖGER (Nevşehir HBV Üniversitesi)
ademoger@gmail.com

Editör Yardımcıları

Doç. Dr. Erkan HİRİK (Samsun Üniversitesi)
erkan.hirik@samsun.edu.tr

Dr. Kamile SERBEST (Nevşehir HBV Üniversitesi)
kamileserb主@nevsehir.edu.tr

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Alimcan İNAYET (Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Erkin EMET (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Hikmet KORAŞ (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi)
Prof. Dr. Hülya KASAPOĞLU ÇENGEL (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Farah CALİL (Bakü Avrasya Üniversitesi)
Prof. Dr. Adem ÖGER (Nevşehir HBV Üniversitesi)
Prof. Dr. Jarkın SULEYMANOVA (Kazak Kızlar Devlet Pedagoji Üniversitesi)
Prof. Dr. Serdar YAVUZ (Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. İdris Nebi UYSAL (Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi)
Prof. Dr. Burak GÖKBULUT (Yakındoğu Üniversitesi)
Prof. Dr. Kemal Polat (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Nur Ahmet KURBAN (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Doç. Dr. Erdal Aydoğdu (Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi)
Doç. Dr. Ahmet KARAMAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Doç. Dr. Dilorom HAMROEVA (Özbekistan Bilimler Akademisi)
Doç. Dr. Erkan HİRİK (Samsun Üniversitesi)
Doç. Dr. Gülbehrem MOLOTOVA (Almata Şarkşunaslık Enstitüsü)
Doç. Dr. Özgür AY (Uşak Üniversitesi)
Doç. Dr. Reyila KAŞGARLI (İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. Seçil HİRİK (Samsun Üniversitesi)
Doç. Dr. İsa SARI (Hitit Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa YENİASIR (Yakındoğu Üniversitesi)
Doç. Dr. Ahmet Turan TÜRK (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Doç. Dr. Ruslan ARZIYEV (Abay Üniversitesi)
Dr. Mağfiret Kemal YUNUSOĞLU (Beykent Üniversitesi)
Dr. Ablet SEMET (Georg-August University)
Dr. Gülzade TANRIDAĞLI (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)
Dr. Kaiser Abdurusul ÖZHUN (Debrecen Üniversitesi)

Yayın Danışma Kurulu

- Prof. Dr. Ahmet TAŞAĞIL (Yeditepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Ayşe Melek ÖZYETKİN (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Ceval KAYA (Ardahan Üniversitesi Üniversitesi)
Prof. Dr. Hacı Kutluk KADİRİ (Kagoşima Uluslararası Üniversitesi)
Prof. Dr. Hatice ŞİRİN (Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Hava SELÇUK (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. İbrahim DİLEK (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Metin EKİCİ (Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa ARSLAN (Pamukkale Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa ÖNER (Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Osman KARATAY (Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Öcal OĞUZ (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Peter ZİEME (Berlin Brandenburg Academy of Sciences and Humanities)
Prof. Dr. Saadettin GÖMEÇ (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Süer EKER (Başkent Üniversitesi)
Prof. Dr. Necati DEMİR (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Bilgehan Atsız GÖKDAĞ (Kırıkkale Üniversitesi)
Prof. Dr. Ferruh Ağca (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Konuralp Ercilasun (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

İndeks Sorumlusu

Doç. Dr. Erkan HİRİK (Samsun Üniversitesi)

Redaktör ve Mizanpaj Sorumlusu

Dr. Kamile SERBEST (Nevşehir HBV Üniversitesi)

Dil Editörleri

- Dr. Öğr. Üyesi Barış ERİÇOK-Uzm. Ersan UZ (İngilizce)
Tanatar ASHİROV (Rusça)
Akmaral SABİTOVA (Çince)
Doç. Dr. Gülbehrem MOLOTOVA (Uygur Türkçesi)
Doç. Dr. Dilorom HAMROEVA (Özbek Türkçesi)
Dr. Öğr. Üyesi Meder SALIEV (Kırgız Türkçesi)
Dr. Öğr. Üyesi Lyazzat NAKHANOVA (Kazak Türkçesi)
Prof. Dr. Farah CALİL (Azerbaycan Türkçesi)

Sanat/Tasarım/Baskı Danışmanı

Öğr. Gör. Pınar GÜNGÜR

Dış Temsilciler

- Jarkın SULEYMANOVA (Kazakistan)
Abdullah SEYFULLAYEV (Kırgızistan)
İrfan MORİNA (Kosova)
Kaiser Abdurusul ÖZHUN (Macaristan)
Alfiya YUSUPOVA (Tataristan)
Almas ŞEHYULOV (Rusya)
Anidah B. ALİAS (Malezya)
Burak GÖKBULUT (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti)
Dilorom HAMROEVA (Özbekistan)
Erkin SIDİK (ABD)

Eset SULAİMAN (ABD)
Zulhayat ÖTKÜR (İsveç)
Farah CALİL (Azerbaycan)
Gülbehrem MOLOTOVA (Kazakistan)
Memettursun Zunun OQYA (İngiltere)
Varis ABDUKERİM (Fransa)
Mukaddes MUHTAR (Çekya)
Nuriye RAHMAN (İsviçre)

EDİTÖRDEN

Yayın hayatında on iki yılına dolduran Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi'nin 2024/24. sayısını sizlerle buluşturmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Her yeni sayıda Türk dünyasına ait daha kapsamlı ve nitelikli yazılarla okurlarını buluşturan Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi, Uygurlar üzerine kapsamlı bir bilimsel arşivin oluşması noktasında da önemli yol kat etmiştir.

Dergimizin bu sayısında Yeni Uygur Türkçesinde söz sanatları, Uygur inançlarında kadın-şeytan ilişkilendirmesi ve bununla ilgili sözlü kültür ürünleri, Nimşehit'in şiirlerinin içerik incelemesi, Nehcü'l-Feradis'te gönül ile ilgili deyimler, Eski Uygurca tekrarlı sıfatlarda pekiştirme yöntemi, Türkçe ve Farsçanın bazı yapısal özellikleri gibi alanına katkı sağlayan araştırma makaleleri ile Uygur Budizmi ve Maniheizm ile yerel dinin ilişkisini konu alan bir çeviri makale yer almaktadır. Ayrıca Kırgız Halk Hekimliği ve Türklerde Bozkurt Kültü üzerine bu yıl yayınlanan iki eserin tanıtım/değerlendirme yazısına yer verilmiştir.

Dergimizin bu sayısında altı araştırma makalesine, bir çeviri makaleye ve iki tanıtım/değerlendirme yazısına yer verilmiştir. Dergimizin bu sayısına makaleleriyle katkı sağlayan değerli yazarlara, hakemlere, dergimizin kurullarında görev yapan bilim insanlarına teşekkür eder, makalelerin ilgililere faydalı olmasını dilerim.

Prof. Dr. Adem ÖGER

Bu Sayının Hakemleri

Prof. Dr. Akartürk Karahan (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)

Prof. Dr. Bahattin Gencal (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi)

Prof. Dr. İdris Nebi Uysal (Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi)

Prof. Dr. Muvaffak Duranlı (Ege Üniversitesi)

Doç. Dr. Abdulkadir Öztürk (Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi)

Doç. Dr. Ali Doğaner (Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi)

Doç. Dr. Cengiz Kartın (Erciyes Üniversitesi)

Doç. Dr. Erdal Aydoğmuş (Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi)

Doç. Dr. Işıl Işıktaş Sava (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Doç. Dr. Neşe Erenoğlu (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)

Doç. Dr. Mustafa Duman (Uşak Üniversitesi)

Doç. Dr. Münevver Ebru Zeren (Haliç Üniversitesi)

Doç. Dr. Saidbek Boltabayev (Karabük Üniversitesi)

Doç. Dr. Reyila Kaşgarlı (İstanbul Üniversitesi)

Doç. Dr. Uğur Başaran (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Adem Yeloğlu (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Aslı Zengin (İstanbul Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Ferda Merve Karamanoğlu (Kastamonu Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Yasin Çakır (Kilis 7 Aralık Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Tarık Çelik (Karabük Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Yeşim Çağlar (Namık Kemal Üniversitesi)

Öğr. Gör. Dr. Seçkin Sarpkaya (Ege Üniversitesi)